

Vážená pani
Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky
Kancelária prezidenta Slovenskej republiky
Štefánikova 2
811 05 Bratislava

L_445/100/2021/Sig
Bratislava, 8.11.2021

Vec: Otvorený list

Vážená pani prezidentka Slovenskej republiky,

poslanci Národnej rady SR na svojom rokovaní 26.10.2021 schválili pozmeňujúci a doplňujúci návrh poslanca NR SR Mariána Viskupiča k návrhu poslancov NR SR na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „pozmeňujúci a doplňujúci návrh“). Týmto pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom sa stravovanie zamestnancov vo vlastnom stravovacom zariadení, v stravovacom zariadení iného zamestnávateľa, stravovanie zamestnancov vo forme stravovacej poukážky alebo elektronickej stravovacej poukážky a nedávno zavedený finančný príspevok na stravovanie zrovnoprávnia. Doterajšia krátka prax totiž ukázala, že právna úprava, ktorá zaviedla finančný príspevok na stravovanie, ho daňovo (následne aj odvodovo) znevýhodnila najmä oproti zabezpečeniu stravovania vo forme stravovacej poukážky alebo elektronickej stravovacej poukážky.

Na prvý pohľad toto zrovnoprávnenie vyznieva pre zamestnancov pozitívne, keďže v súčasnosti je stravovanie zamestnancov vo vlastnom stravovacom zariadení, v stravovacom zariadení iného zamestnávateľa, stravovanie zamestnancov vo forme stravovacej poukážky alebo elektronickej stravovacej poukážky v plnej sume od dane oslobodené v zmysle § 5 ods. 7 písm. b) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, ale finančný príspevok na stravovanie je obmedzený na oslobodenie len do výšky 55 % stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa osobitného predpisu (v súčasnosti do 2,81 €), prípadne je oslobodená časť poskytnutá z prostriedkov sociálneho fondu. Uvedený rozdielny prístup v oslobodení od dane však vyplýva z povahy jednotlivých foriem zabezpečenia stravovania, keďže v prípade stravovacej poukážky alebo elektronickej stravovacej poukážky a stravovania v stravovacom zariadení je jasne preukázateľný účel, na ktorý sa vynaložené prostriedky využili. Stravovanie zamestnancov je súčasťou sociálnej politiky zamestnávateľa a jeho zabezpečenie vo forme finančného príspevku tak oslabuje povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť stravovanie zodpovedajúce zásadám správnej výživy priamo na pracoviskách alebo v ich blízkosti a jeho využitie môže byť prakticky na akýkoľvek účel.

Vďaka parlamentom schválenému pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu sa všetky formy zabezpečenia stravovania zrovnoprávňujú a po novom bude od dane oslobodená len časť zodpovedajúca sume najviac 55 % stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa osobitného predpisu (v súčasnosti do 2,81 €), prípadne časť poskytnutá z prostriedkov sociálneho fondu. Ak bude chcieť zamestnávateľ poskytnúť zamestnancom príspevok nad tento limit, ten už bude podliehať dani a aj odvodom, a to v prípade každej formy zabezpečenia stravovania, teda aj v stravovacom zariadení. Uvedené môže vo významnej miere zhoršiť poskytovanie stravovania v stravovacích zariadeniach zamestnávateľov, keďže sa zvýšia ich náklady.

Vojnou „gastrolístky verzus peniaze“ a v snahe vyriešiť problém s emitentami sa zaviedol nevýhodný finančný príspevok na stravovanie. Jeho ďalšie úpravy vedú k znevýhodneniu aj ostatných foriem stravovania, čím sa naopak zvyšuje administratívna záťaž zamestnávateľov, aj ich náklady, čo boli dôvody na zavedenie finančného príspevku. Zamestnancom, ktorí si nezvolili finančný príspevok na stravovanie, sa môže od nadobudnutia účinnosti pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu znížiť hodnota poskytovaného stravovania a budú si k nemu doplňať vyššiu sumu. Pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom zostali poškodení aj živnostníci, ktorí si daňové výdavky za stravovanie nebudú môcť uplatňovať v plnej sume, ale len do výšky 55 % stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa osobitného predpisu (zníženie z 5,10 € na 2,81 € za odpracovaný deň). Obmedzenie oslobodenia od dane maximálne do výšky 2,81 € nepovažujeme za zodpovedajúce hodnote stravy, ktorú musí v súčasnosti zamestnanec, či živnostník za teplé jedlo v stravovacích zariadeniach zaplatiť, aj s ohľadom na rastúce ceny v ďalšom období.

KOZ SR už v prvopočiatoch nesúhlasila so zavedením možnosti výberu medzi zabezpečením stravovania prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá má oprávnenie sprostredkovať stravovacie služby formou stravovacej poukážky alebo elektronickej stravovacej poukážky a poskytnutím finančného príspevku na stravovanie. Stravovanie je súčasťou podnikovej sociálnej politiky, ktorej nastavenie jasne zodpovedalo svojmu účelu, pričom nenastali pochybnosti ani z daňového hľadiska.

Výkon starostlivosti zamestnávateľa o zamestnanca, ktorá spočíva v zabezpečení stravovania svojim zamestnancom patrí k dôležitým podmienkam výkonu práce. Plnením tejto povinnosti sa zo strany zamestnávateľa významne určuje kvalita pracovných podmienok vytvorených pre zamestnancov a súčasne je súčasťou celkového obrazu starostlivosti zamestnávateľa o zamestnancov, pričom tento inštitút podnikovej sociálnej politiky využíva najvyšší počet zamestnancov.

Už zavedenie možnosti výberu finančného príspevku podľa nášho názoru viedlo všeobecne k zníženiu stravovacích návykov zamestnancov, a to nielen vo vzťahu k vlastným stravovacím zariadeniam zamestnávateľa, ale súčasne aj k zníženiu príjmov samotných stravovacích zariadení a tým k ohrozeniu zamestnanosti v týchto stravovacích zariadeniach.

Vážená pani prezidentka Slovenskej republiky,

ako predstaviteľ Konfederácie odborových zväzov Slovenskej republiky, najväčšej reprezentatívnej organizácie zastupujúcej zamestnancov v Slovenskej republike, si Vás dovoľujem požiadať, aby ste predmetnú novelu Zákonníka práce nepodpísali a vrátili ju späť do Národnej rady Slovenskej republiky na opätovné prerokovanie.

Cieľom pôvodného znenia návrhu poslancov NR SR na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony malo byť odstránenie nerovnosti pri zdaňovaní rôznych foriem stravovania, konkrétne stravovacích poukážok alebo elektronických stravovacích poukážok. Pôvodný návrh zákona dával rovnaké zvýhodnenie pri oslobodení od dane z príjmu zo závislej činnosti a daňovo uznateľných výdavkoch pri finančnom príspevku zamestnávateľa, ktorý prispieva na stravovanie svojich zamestnancov nad rámec Zákonníka práce z vlastných zdrojov, ako je to pri ostatných formách zabezpečenia stravovania. Z tohto hľadiska to bolo pre zamestnanca výhodné a rovnoprávne, lebo mohol dostať aj pri finančnom príspevku až 100 % sumy stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín bez toho, aby mu z tohto finančného príspevku zamestnávateľ zrazil daň a odvod.

Avšak neodborným zásahom ministra financií do procesu schvaľovania sa zrovnoprávnilo zdaňovanie všetkých foriem stravovania, avšak len do už spomínanej výšky 2,81 € za odpracovaný deň. Tým došlo v čase rastúcich cien a nákladov k zbytočnému daňovo-odvodovému zaťaženiu zamestnancov, čo vyvoláva ich veľkú nespokojnosť. Zamestnanci v žiadnom prípade nemôžu doplácať na amaterizmus návrhov súčasnej vlády a byť rukojemníkmi jej pokusov.

S úctou

Marián Magdoško
prezident KOZ SR